

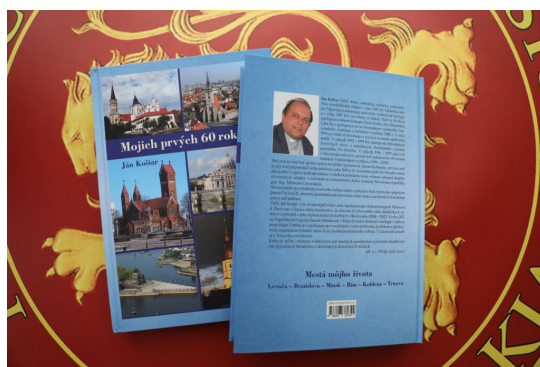
Krátka recenzia knihy vdp. Jána Košiara: *Mojich prvých 60 rokov. Rozpomienky na ľudí a udalosti v mojom živote*

Branislav Krasnovský

26. januára 2024 ✚ Kultúra ✚ Recenzie

Dnes by som rád predstavil zaujímavú knihu, ktorú už viacerí čitatelia Christianitas poznajú. Ide o knihu vdp. Jána Košiara *„Mojich prvých 60 rokov, rozpomienky na ľudí a udalosti v mojom živote“*, ktorú vydalo naše vydavateľstvo Christianitas v roku 2022.

Vdp. Ján Košiar poznám ako vynikajúceho katolíckeho kňaza, verného katolíckej Tradícii a morálke, šikovného klaviristu a vtipného a vzdelaného človeka. Poznám ho ako zrelého a rozhladeného slovenského národovca, hrdého na svoj slovenský pôvod, zanieteného katolíka a antikomunistu, ktorý udržiava dodnes nadštandardné a priateľské vzťahy so slovenskými politickými väzňami, ktorých v minulosti bývalý socialistický režim väznil a prenasledoval. V dnešnej dobe tu síce nemáme marxistov, ale nebezpečenstvom sa stávajú rôzni pseudodemokrati – o čom nás mohla presvedčiť aj arogancia matovičovsko-progresívneho teroru v čase covidu.

Zdroj: archív Christianitas.sk

Komu je kniha určená

Kniha vdp. Jána Košiara *„Mojich prvých 60 rokov. Rozpomienky na ľudí a udalosti v mojom živote“* v prvom rade nie je určená pre povrchného, nevzdelaného čitateľa. Kniha je svedectvom doby, v ktorej sme žili a ktorá má čo povedať všetkým, čo si pamätajú obdobie budovania socialistickej spoločnosti v Československu. Kniha ponúka zaujímavý pohľad na obdobie slovenskej histórie cez prizmu pohľadu národne orientovaného a zbožného slovenského kňaza.

Je v nej zachytený konkrétny prežitý ľudský príbeh, v ktorom sa vdp. Ján Košiar nesnaží byť za každú cenu politicky korektným memoáristom vyhýbajúcim sa nepríjemným témam, hovorí totiž otvorene aj o nich a nielenže sa nevyhýba konštruktívnej kritike, ale so značnou dávkou sebareflexie zaujíma postoj aj k vlastným pochybeniam.

Predkladaná kniha vdp. Jána Košiara má teda nielen potenciál stať sa vzácnym svedectvom doby pre mladých historikov, ale generácii päťdesiatnikov až osemdesiatnikov môže pripomenúť mnohé prežité udalosti z ich života, ktoré ovplyvňovali ich myslenie a na ktoré si pri čítaní knihy môžu aj po rokoch zaspomínať s jemnou nostalgiou a úsmevom.

Mne sa napríklad podarilo pri čítaní knihy zaspomínať si, ako som okrem prvej návštevy Jána Pavla II. na Slovensku v apríli 1990 išiel v máji roku 1990 vypísať Havla a jeho suitu z Bratislavy na Bradlo. Cestou sme sa však zastavili na pive a medovine v miestnej krčme, kde bolo tak príjemne, že nám jednoducho Havlov sprievod unikol (v medovinovo-pivovom opare sme si pomýlili hodinu Havlovho príchodu ☒☒). A s nostalgiou som si zaspomínal, ako som v júni 1990 kvôli vtedajším politikom KDH, najmä Mikloškovi a tzv. pomlčkovej vojne odhodil svoje inak vždy silné katolícke cítenie a volil som radšej luteránsku SNS ☒☒. Škoda, že v roku 1990 v katolíckom prostredí na Slovensku neexistoval politik takých kvalít, akým bol Andrej Hlinka, to by sa mi vo veku 23 rokov ľahko a radostne volilo...

Na Slovensku po slovensky

zdroj: youtube.com

Základné informácie o knihe

Kniha vdp. Jána Košiara je rozdelená na viacero autonómnych kapitol, jasne sa však črtá niekoľko hlavných tematických okruhov. Po obligátnom úvode sú to stránky venované detstvu a študentským rokom autora na Slovensku. Píše o tom, ako sa rozhodol emigrovať do zahraničia, o svojej ceste z Viedne cez Mníchov až do Ríma, kde sa stal kňazom a o slovenskej komunite v Slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda, štúdiu i osobnom stretnutí s Matkou Terezou. Táto časť knihy sa končí kňazskou vysviackou vdp. Jána Košiara.

Ďalšia časť knihy je plná spomienok na obdobie rokov 1985 – 1989, od vysviacky až po pád komunizmu 17. novembra 1989, ktorý vnímali všetci emigranti s veľkou radosťou. Z kapitoly o prelomovom roku 1989 či ponovembrovej radosti a eufórie je stále cítiť radosť autora nad skutočnosťou, že sa socialistický režim stal minulosťou a Slovensko sa tak ocitlo v novej etape svojho národného života, od ktorej sme si mnohí sľubovali viac, ako sa nakoniec stalo skutočnosťou.

Ďalší okruh tvoria informácie o pápežovi sv. Jánovi Pavlovi II., ktorého mal vdp. Ján Košiar možnosť osobne stretnúť. Pre mňa ako historika boli nesmierne zaujímavé najmä časti o arcibiskupovi Jánovi Sokolovi v Traismaueri, či o spomienkach na otca biskupa Pavla Hnilicu. Rovnako kapitola, v ktorej vdp. Ján Košiar spomínal na Spolok svätého Vojtecha a činnosť Katolíckych novín po roku 1989.

So záujmom som si prečítal spomienky otca Jána Košiara na vzácných jezuitov „starej gardy“, najmä na otca Jána Chryzostoma kardinála Korca, ktorého som mal možnosť osobne poznať aj ja a ktorého považujem za veľmi vzácnu osobnosť (mal som to šťastie, že som osobne poznal osobne aj ďalších jezuitských kňazov a biskupov, ktorí sa vrátili z Kanady a všeobecne so Západu na Slovensko a ktorí posledné roky svojho života prežili v jezuitmi spravovanom kaštieli v Ivanke pri Dunaji a v kláštore v Trnave).

S veľkým záujmom som si prečítal mne neznáme informácie o intrigách KDH v súvislosti s Katolíckymi novinami. Ako hovorieval svojho času jeden môj dobrý katolícky známy, ktorý mal tiež odmietavý postoj k Figeľovi, Hlinovi či Mikloškovi: *„Doba sa síce menila, ale na intrigy KDH, na rozpačitý vzťah*

predstaviteľov tohto hnutia k slovenskej štátnosti a slovenským občanom, bezbrehú servilitu KDH voči politikom zo Západu, či množstvo politických, morálnych a finančných škandálov sa bolo možné v slovenskej politike vždy s istotou spoľahnúť...”

A v neposlednom rade som si so záujmom prečítal kapitolu venovanú profesorovi Milanovi S. Ďuricovi, venovanú aj jeho známej knihe „*Dejiny Slovenska a Slovákov*“, ktorú samozrejme poznám a mám vo svojej súkromnej knižnici. Nikdy som sa s prof. Milanom S. Ďuricom osobne nestretol, jeho kniha však vyšla v roku 1995, keď som začínal po skončení vysokoškolského štúdia ako doktorand v Slovenskom historickom ústave v Bratislave na Oddelení Dejín vedy a techniky. Všetci sme si mali knihu profesora Ďuricu prečítať a nájsť v nej chyby, spísať ich a poslať určenému pracovníkovi. Tento príkaz som samozrejme nesplnil, pretože som odmietal byť snoriacim a štekajúcim psom v útokoch voči národne orientovanému slovenskému kňazovi a historikovi.

Okruh tém, venovaných návštevám pápeža Jána Pavla II. na Slovensku, pôsobeniu vdp. Jána Košiara vo Vatikánskom rozhlase, Jubilejnému roku 2000 a púte Slovákov do Ríma, Rytierskemu rádu Svätého hrobu v Jeruzaleme, koncu pontifikátu Jána Pavla II. či pontifikátu Benedikta XVI. považujem za nesmierne pútavý a plný naozaj veľmi zaujímavých informácií. Pozorne som si prečítal aj spomienky vdp. Jána Košiara na Bielorusko a jeho činnosť v službách Zvrchovaného rádu maltézskeho rytierov, či kapitoly o cyrilo-metodskej tradícii v Bielorusku a takisto o jeho edičnej a vedeckej práci.

A čo dodať na záver? Približne 350-stranovú knihu vdp. Jána Košiara som zhltol so záujmom približne za štyri večery, stále sa však k nej so záujmom vraciam a opakovane si čítam kapitoly, ktoré ma oslovili. Ako som už v úvode spomenul, kniha je napísaná pútavým štýlom a priam nabitá množstvom informácií, v ktorých sa však môže nenáročný a jednoduchý čitateľ doslova stratiť. Keďže však na Christianitas duchovne nenároční a jednoduchí čitatelia veľmi nechodia (tí podľa mňa dávajú prednosť iným portálom ☒), tak po knihe môže siahnuť pokojne vlastne ktorýkoľvek z našich čitateľov.

Tým, ktorí siahnu po knihe prajem príjemné chvíle a množstvo pekných z minulosti vyplavených spomienok, rovnako ako sa to stalo pri čítaní knihy aj mne. Vdp. Jánovi Košiarovi patrí veľká vďaka za jeho zaujímavú knihu a za seba môžem povedať, že si určite nenechám ujsť ani ďalšiu knihu, ktorú napíše.

Ak vás recenzia knihy oslovila, prijmite prosím pozvanie do nášho kníhkupectva, kde si môžete knihu vdp. Jána Košiara objednať na tomto odkaze:

<https://www.christianashop.sk/mojich-prvych-60-rokov/>.

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/kratka-recenzia-knihy-vdp-jana-kosiara-mojich-prvych-60-rokov-rozpomienky-na-ludi-a-udalosti-v-mojom-zivote/>